

Bệnh Herpes trên hào Thái Bình Dương

Một loại virus herpes nguy hiểm cho con người, là *Ostreid herpesvirus 1* (OsHV-1), đang đe dọa hào Thái Bình Dương (*Crassostrea gigas*), loài hào phổ biến nhất và có giá trị nhất thế giới.

Các tài liệu liên quan đến bệnh trên hào do virus này gây ra vẫn chưa nhiều để người nuôi kịp thời phát hiện và xử lý.

Nguyên nhân

OsHV-1 là loài duy nhất của chi *Ostreavirus* (Davison và cộng sự, 2009) có DNA sợi kép, virion có lõi dày đặc, capsid protein và vỏ bọc lipid (Le Deuff và Renault, 1999), đường kính virus cỡ 120nm.

Bệnh do chủng virus OsHV-1 này gây ra. Do tập tính ăn lọc của hào, trong quá trình lọc hào ăn phải virus gây bệnh và nhân lên trong vật chủ. OsHV-1 là một loại virus Herpes (hoặc virus giống như Herpes), được phát hiện đầu tiên trên hào nuôi ở Pháp.

Triệu chứng

Đã có rất nhiều nỗ lực nghiên cứu về bệnh do OsHV-1 gây ra trên hào, song vẫn chưa có các mô tả rõ ràng về các triệu chứng lâm sàng của hào nhiễm bệnh.

Trong trường hợp nghi ngờ ở giai đoạn ấu trùng: tất cả ấu trùng hào chết hoặc chết dần nên được thu thập để trích xuất DNA và PCR theo Renault và cộng sự. 2000 (dẫn nguồn ở Tài liệu tham khảo).

Trong trường hợp nghi ngờ ở giai đoạn juveniles: Tốt nhất nên thực hiện các xét nghiệm trên các cá thể chết. Trích xuất DNA và PCR được thực hiện theo Renault và cộng sự. 2000 (dẫn nguồn ở Tài liệu tham khảo).

Trong trường hợp nghi ngờ ở giai đoạn trưởng thành: virus OsHV-1 không ảnh hưởng đến tỷ lệ tử vong của hào trưởng thành. Tuy nhiên, hào có thể mang mầm bệnh mà không biểu hiện triệu chứng. Nếu nghi ngờ, người nuôi có thể thực hiện phương pháp lai tại chỗ để kiểm tra sự hiện diện của virus OsHV-1 trong các mô liên kết của hào trưởng thành.

Ngoài ra có ý kiến (không xác thực) cho rằng hào nhiễm bệnh có biểu hiện của các mụn trắng bên trong các cơ quan. Một điều đáng quan tâm trong giai đoạn trưởng thành của hào nhiễm bệnh, là các triệu chứng không được biểu hiện rõ ràng. Hiện, vẫn không có bằng chứng cho thấy bất kỳ biến thể OsHV - 1 nào có thể lây nhiễm sang người.

Phòng trị

Trong sự thống kê của bài viết này, chúng tôi vẫn chưa tìm thấy có biện pháp điều trị bệnh hoặc thuốc đặc trị. Tuy vậy, các thao tác liên quan để quản lý môi trường nuôi và con giống rất hiệu quả trong việc phòng trị các bệnh trên hào. Là một loại herpesvirus, OsHV-1 có thể dễ dàng bị vỡ bên ngoài vật chủ của nó. Nhiệt độ cao, hóa chất (xà phòng, chất khử trùng) hoặc ánh sáng mặt trời (UV) có thể phá hủy vỏ bọc, capsid hoặc DNA của nó.

Những nghiên cứu trên các trại hào chết ở Pháp cho thấy, tỷ lệ hào chết ảnh hưởng bởi kiểu gen, kích thước hào và nhiệt độ môi trường nước. Mặc dù hào trưởng thành có xu hướng chống OsHV-1 tốt hơn những con hào nhỏ, nhưng tỷ lệ chết đối với hào không được chọn lọc di truyền vẫn ở mức cao (> 70%) với kích cỡ từ 0-10g. Mức độ tử vong cao và thường xuyên còn được ghi nhận khi nhiệt độ nước trên 160C.

Hào được chọn lọc di truyền để cải thiện khả năng chống OsHV-1 vẫn là cách tốt nhất để làm giảm đáng kể tỷ lệ chết (có thể sử dụng giống hào tam bội).

Nếu nghi ngờ hào nhiễm bệnh (với các biểu hiện trên hoặc chết hàng loạt) người nuôi cần gửi mẫu hào để xét nghiệm, và tham khảo ý kiến của cơ quan thú ý thủy sản địa phương.